

FX 220 Fold
„A könyv a szocialista kultúra
leghatalmasabb fegyvere!”

(Gorkij)

BORSODI KÖNYVTÁROS

A BORSOD MEGYEI KÖNYVTÁRKÖZI BIZOTTSÁG
TÁJÉKOZTATÓJA

 II. RÁKÓCZI FERENC
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR
MISKOLC

A kulturális munka helye és szerepe a földművesszövetkezeti mozgalomban

A MESZÖV szövetkezet-politikai főosztálya a földművesszövetkezeti kultúrfelelősök részére 3 napos munkaértekezletet tartott. Ott hangzott el dr. Simó László, a SZÖVOSZ szövetkezet-politikai osztályvezetőjének fenti című előadása, melyből részletet közlünk. Nagyon hasznosnak tartjuk ezt a kezdeményezést, szeretnénk munkatársaink figyelmét felhívni a szövetkezeti mozgalom fontos kultúrpolitikai szerepére.

A szövetkezeti mozgalom egész története is bizonyítja a szövetkezetek érdekelttségét a kulturális életben. A szövetkezeti mozgalom kezdetét 1844-től, az angliai Rochdale-ban alakított fogyasztási szövetkezet-től számítjuk. Ebben a szövetkezetben a helyi szövőgyár munkásai társultak arra, hogy közös árubeszerzéssel, szövetkezeti bolt létesítésével segítsenek nyomorúságos anyagi helyzetükön. Már ennek a rendkívül nehéz körülmények között működő szövetkezetnek is voltak kulturális célkitűzései. Programjukba vették, hogy a szövetkezet gazdasági munkájának eredményéből egy meghatározott részt kulturális célra fordítsanak, ebből írástudatlan munkatársaik részére írás-olvasás oktatást szerveznek, és könyvtárat létesítenek a tagoknak. A modern szövetkezeti mozgalom a Rochdale-i példa nyomán bontakozott ki, s a szövetkezetek döntő többsége követte a kulturális feladatok vállalása terén mutatott példát is.

A lenini szövetkezeti tanítás is nagy nyomatékkal hangsúlyozta ki a szövetkezeti mozgalom és a kulturális tevékenység közötti szoros összefüggést és kölcsönhatást.

A kulturális tevékenység a szövetkezeti mozgalomban nem lehet valami mellékes, másodrendű feladat, hanem a tömegszervezeti munka egyik fontos, alapvető tényezője.

Milyen módon, milyen formában vesznek részt a földművesszövetkezetek a falusi kulturális élet fejlesztésében, a szövetkezeti dolgozók, s azon túlmenően az egész falusi lakosság nevelésében, illetve művelődési, szórakozási igényeik kielégítésében? A szövetkezet kulturális nevelőmunkája szinte a szövetkezet életének egészét átfogja, érvényes a gazdasági munkában éppúgy, mint a tömegszervezeti tevékenységben. A másik fő terület, a földművesszövetkezetek közvetlen részvétele a falu népművelési életében, az egységes népművelési tervek elkészítésében és megvalósításában. Ennek a részvételnek a formája igen sokoldalú, ismeretterjesztő program, a műkedvelő együttesek fenntartása, a könyvterjesztő tevékenység,

a falusi könyvtárak támogatása, a klubélet szervezése, műsoros rendezvények szervezése. A könyvkereskedelemben el sem lehet határolni hol végződik a kereskedelmi feladat, s hol kezdődik a népművelési munka. Világosan kell látni, hogy a könyv nemcsak egyszerűen árucikk, hanem a kultúra terjesztésének egyik eszköze. Ugyanilyen jelentősége van a tv- és rádiókészülékek, hanglemezek, a képzőművészeti és iparművészeti alkotások eladásának is. A szolgáltatási tevékenységnek is van kulturális vonatkozása. Főként a szórakozási lehetőségeket biztosító eszközök, pl. táskarádió, magnetofon, lemezjátszó, fényképezőgép kölcsönzése. Sok olyan szövetkezet van még, ahol szűk körű, egyoldalú a kulturális munka. Kimerül egy-egy rendezvényben, vagy művészeti csoport fenntartásában, és nem használják ki minden lehetőséget a tagság kulturális igényeinek kielégítésére. Sok szövetkezetnél főként a szövetkezet székhelyén szerveznek kulturális programot és megfélekednek a hozzájuk tartozó kis községekről, pedig éppen ezek a települések jelentik a művelődési munka fehér foltjait, itt volna a leginkább szükség a kulturális élet fejlesztésére.

A földművesszövetkezetek igazgatósága évenként legalább egyszer tűzze napirendre a művelődési munka megtárgyalását. Olyan területen, ahol régi hagyományai vannak egy-egy termelési kultúrának (zöldség, gyümölcs), vagy ahol kedvező lehetőség van egy-egy termelési ágazat fejlesztésére, ott a földművesszövetkezet nem lehet közömbös az ezzel kapcsolatos mezőgazdasági ismeretterjesztés iránt.

Az ilyen helyeken kezdeményezni kell előadások megtartását, szervezetileg és anyagilag is segíteni kell azok megvalósítását.

A szövetkezeti kereskedelem ellátási központjaiban, alközpontjaiban, ahol sok színvonalú kereskedelmi egység, több dolgozó van, magától értetődő módon kerül előtérbe a kereskedelmi és földművesszövetkezeti akadémiák gazdaság-politikai és kereskedelem-technikai előadások szervezésének feladata.

A könyvterjesztő munkának minden évben vannak visszatérő rendezvényei, illetve alkalmak a rendezvényekre: mezőgazdasági könyvhónap, őszi megyei könyvhetek, ünnepi könyvhét, költészet napja — ezekhez elválaszthatatlanul hozzátartoznak az irodalmi rendezvények, találkozók, könyvbálok. Hiba lenne ugyanakkor olyan népművelési feladatokat szorgalmazni, amelyeknek feltételei nincsenek adva. Nem lenne célszerű ott erőltetni táncsoport létrehozását,

ahol nincs megfelelő művészeti vezető, vagy ott törekedni klubélet szervezésére, ahol erre az egész községben nem lehet megfelelő helyet biztosítani.

A kulturális forradalom egyik alapvető elve, hogy a művelődési munka feladatainak végrehajtásában — a párt művelődéspolitikájának útmutatása alapján — szoros összhangot és együttműködést kell teremteni az állami népművelési intézmények, szervezetek, valamint a kulturális munkát végző különböző társadalmi szervezetek között. Az együttműködést és az egységet semmiféleképpen nem formális módon kell értelmezni. Például nem úgy, hogy csak a kultúrotthon rendezhet, de éppen ilyen helytelen lenne, ha parancsszóval összevonnák a különböző művészeti együtteseket, vagy előírnák, hogy minden szervezet fizesse be kulturális alapját a művelődési otthonnak. A népművelési egységnek először is a terv közös készítésében kell megnyilvánulnia. Fontos követelmény, hogy a tervkészítés során ésszerűen osszák meg a feladatokat. A másik követelmény viszont az, hogy a tervezés időszakában kialakult együttműködés következetesen

érvényesüljön a kulturális tervek végrehajtása során is.

Fontos tényező a kulturális gazdálkodás kérdése is. Igen fontos, hogy a kulturális alapok a legtervszerűbben, a legésszerűbben, a leggazdaságosabban kerüljenek felhasználásra. Különösen fontos ez Borsod megyében, ahol igen sok a kis település. A földművelésszövetkezeti mozgalom területi sajátosságából adódóan lényeges követelmény, hogy a kultúrfelelős ne csak a körzet székhelyére gondoljon, hanem fokozatosan építse ki kapcsolatát a körzethez tartozó községekkel.

Az egyik fontos feladat az ismeretterjesztési munkában való részvétel fokozása. Helyes, ha a saját előadássorozataik mellett minél több községben vállalják — az általános ismeretterjesztő program keretén belül — 1—2 előadás megrendezését és költségeinek viselését. Emellett fontos feladat, hogy minél nagyobb számban mozgósítsuk a szövetkezeti vezetőket, tagokat és dolgozókat a művelődési ház, vagy más szervezet ismeretterjesztő rendezvényeire.

A mezőcsáti járási könyvtárban a könyvtárosok nem elégszenek meg a kiállítások megrendezésével, arra is kíváncsiak, hogy olvasóiknak milyen tájékoztatást, segítséget jelentenek ezek a könyvajánlások. Propagandanaplót vezetnek, amiben feljegyzik az egyes témákhoz kirakott könyvek számát, valamint azt, hogy hány könyvet vittek el a tárlókról az érdeklődők.

A göncruszkai községi könyvtáros a szaklapjában több alkalommal olvasott a termelőszövetkezeti támogatásról. Egy ilyen írással a kezében a szövetkezeti gyűlés elé terjesztette kérését. A tagság tudta, hogy saját gyerekeik munkáját segíti, ha hozzájárul a kötelező olvasmányok gyarapításához. 1000 forintot szavaztak meg, s ezzel teremtették meg az alapját a diákkönyvtárnak. Más községben is eredményes lehet az ilyen kezdeményezés, csak meg kell próbálni!

A tokaji községi könyvtár mellett működő könyvbarát kör tartalmas programot dolgozott ki. A baráti kör első megmozdulásaként megtekintették közösen a Hideg napok című magyar filmet, elolvasták a film alapjául szolgáló regényt is, összejövetelükön megvitatták a két művészi alkotást. Programjukban szerepel képzőművészeti kiállítások megtekintése, művészi tárgyú szakkönyvek megvitatása, egy-egy folyóirat vitaestje.

A Miskolci Járási Tanács V. B. határozatában előírta az iskolai és községi könyvtárak kapcsolatának megtárgyalását. A járási könyvtár alapos felmérést készített e tárgyban, s tapasztalatait, javaslatait kibővített osztályértekezleten vitatták meg. A határozatokra következő számunkban visszatérünk.

Azonos célokért

Egy-egy iskolai év folyamán számos esetben kell olvasóimat a közművelődési könyvtárhoz utasítanom. Tanulóink néha olyan műveket is keresnek, amelyeket az iskola egyébként nagyobbnak nevezhető könyvtára nem szerzett be. Ha időm engedi, a később visszatérő diáktól megkérdelem, hogy a kérdéses műhöz hozzájutott-e, tudott-e belőle dolgozni, hogyan fogadták a másik könyvtárban stb. A két könyvtári munka sokban párhuzamosságot mutat, de jócskán el is üt egymástól.

A dolog természetéből folyik, hogy az én kölcsönzőim elsősorban diákok. Az is természetesnek volnavethető, hogy a mi könyvtárunkban főleg a kötelező olvasmányokat és az ajánlott műveket keresik. De

ezek a tények nem ilyen egyszerűen jönnek felszínre.

A sokoldalúan érdeklődő, jól olvasott emberré nevelés az iskolakönyvtáros célja. Az évek során feldolgozott statisztikai adatok nagyon elgondolkoztató képet festenek olvasóimról. Az elsőként megállapítható, hogy egy bizonyos csoport a tanároktól rájuk kirótt és rajtuk bevasalt, úgynevezett kötelező olvasmányoknál megreked. Ennél többet nem kölcsönöz, nem olvas. Legalábbis néhány hónapig. Ezeknek a megmozdítása nem nagyon nehéz, ha egyébként megvan tanulóinkban a természetes olvasási vágy. Hozzánk 14 éves korukban kerülnek, az életkori sajátosságokkal eleve számolok, s néhány kísérlet után a legtöbben megszeretik a szinte elébük csempészett Jókait, a színvo-

nalas életrajzi regényeket. Aztán a második felév táján már el tudunk beszélgetni egy-egy könyvről.

Ebben a munkában nem vagyok egyedül. A szakos tanárok jó munkájának eredménye nálam is leolvasható. (Természetesen az ellenkezője is!) Azt természetesen mindig figyelembe veszem, hogy nem minden nálam nem olvasó — könyvtárkerülő. Egy kis utánjárás révén örömmel állapítottam meg sok esetben, hogy 3—400 kötetes otthoni könyvtárból, egy kerületi könyvtárból, vagy éppen egy jól vezetett községi könyvtárból szerzi be tanulónk az olvasmányait.

Az iskolakönyvtárak „profilját” akarva-akaratlan is már régen az határozta meg, hogy elsősorban a szépirodalmi olvasmányok beszerzését szorgalmazták. Értekezleteinken még ma is hallható, hogy az iskolai könyvtárak elsődleges célja nem lehet más, mint az, hogy a tanulókat a kötelező olvasmányokkal lássuk el, még a normát is számtalanszor halljuk: lehetőleg minden öt tanulóra számítva jusson egy kötelező olvasmány.

Még elgondolni is fájdalmas, hogy milyen sivár, egyhangú és kevésbé vonzó lehet az így berendezett könyvtár! Csak a mi állandóan 1000 körül mozgó taglétszámunkat figyelembe véve is a „kötelezők” negyvenes sorozata nyomasztó lenne. És az anélkül is nagyon szűkre szabott beszerzési keret?

Ezzel kapcsolatban meg kell említenem, hogy a könyvtárosnak szerteágazó feladatai közé tartozik a könyvvásárlóvá való nevelés is. A kirívó jelenségekből egyet említek: még mostanában is előfordul, hogy a tanuló a könyvtártól várja, hogy szótárt is adjon a kezébe. Az iskolai küsszótárak általában megfelelnek az iskolai használatból adódó igényeknek, az árúk pedig olyan alacsonyra van szabva, hogy a középiskola négy évére elosztva már egyenesen nevetséges. A könyvtár szinte egész nap nyitva áll a tanulók előtt. Készséggel és örömmel vállalkozom arra, hogy a nagy szótárak kezelésére megtanítsam, annak gyakorlatában támogassam tanulóinkat. De a küsszótárt vegye csak meg mindegyikük magának, néhány fagyaltt árából kitelik.

A vártnál lassabban jutok előre azon a téren, hogy a prózaolvasókból minél több versolvasót nevelhessek. A két kezemen meg tudom számolni, hány rendszeres versolvasó diákom van. Az olvasásnak ehhez

a feltétlenül magasabb fokához kevesebben és természetesen jobban jutnak el, mint a regényolvasáshoz. De még akkor is sok gond és baj akad, hogyha ilyenek keresnek fel időnként: a mi könyvtárunkban nincs anynyi és olyan friss versanyag, mint az anyagilag jobban ellátott közművelődési könyvtárakban. Ifjú olvasóim elsősorban a mai költészet darabjait keresik. Ilyenkor szoktam aztán a legközelebbi közművelődési könyvtárba irányítani őket. De más alkalmakkor is erre kerül sor, például, amikor búvárkodni szeretnének egy-egy dolgozat megírása előtt, pályázatra készülődve — én ugyanis nem tudom őket leültetni. Úgy hírlik, hogy a mostanában építendő új iskolák tervezői nem mindig gondoltak arra, hogy az iskola csak jól felszerelt, kényelmes és a célnak más tekintetben is megfelelő könyvtárral együtt teljes. Az itt-ott kapkodva odavetett 4x4 méteres könyvtárcskák hamarosan olyan szűknek bizonyulnak, hogy csak a könyvek egy része fér el benne, de még akkor nincs helyben olvasási lehetőség. A lengyel könyvtárügy sok tekintetben magasan felettünk áll, tanuljunk hát tőlük. Például azt a magvas igazságot, hogy a könyvtár az iskola szíve.

Ezt a rövid beszámolót arra a célra állítottam össze, hogy beszélgetést kezdjünk, mi iskolai könyvtárosok a közművelődési könyvtáros kollégákkal. Mondanivalóm vázlatos előtárása is adhat támogatást abban, hogy közeledjünk egymáshoz a kölcsönös segítség további és rendszeresebb kiterjesztésében. Gondolom nem ártana olykor-olykor összejönni egy kis szakmai tájékoztató és tapasztalatcsere érdekében. Biztosra veszem, hogy tudunk egymásnak hasznosat mondani. A közös cél érdekében végzett munkánkat azzal is meg lehet erősíteni, ha a közművelődési könyvtárak rendszeresen megküldik az iskolai könyvtárosoknak minden kiadványukat. Én a magam személyében már előre is hálás köszönetet mondok értük: meg vagyok arról győződve, hogy sokat és hasznosat tanulhatnék belőlük. Egyúttal azt is remélem, hogy jelen írásom visszhangra talál könyvtáros kartársaimnál. Megjegyzéseiket akkor is szívesen veszem, ha ebben vagy abban nem értenek velem egyet. Arról is meg vagyok előre is győződve, hogy a jó cél érdekében szólnak, amikor szólnak.

BOD ANDOR

A miskolci Dayka Gábor Fiókkönyvtár és a 34. számú Általános Iskola kapcsolata

Könyvtárunk 1963 novemberében létesült a városi könyvtárhálózat 8. számú fiókkönyvtáraként. Az új városrész, a Kilián-dél lakótelep lakosságának olvasási igényeit hivatott kielégíteni. A 34. sz. Általános Iskolában kaptunk egy tantermet, itt nyitottuk meg a könyvtárat. Ez az elhelyezés sajnos nem egyértelműen előnyös, különösen a telep felnőtt lakosságának könyv-

tárlátogatása szempontjából. Ugyanakkor ez az elhelyezés tette lehetővé az iskolai könyvtár és a közművelődési könyvtár újszerű kooperációját. Ezt a kapcsolatot szeretném az alábbiakban röviden ismertetni. Már a meginduláskor felvetődött az a gondolat, hogy az épületen belül két könyvtár (azonos jellegű állomány) egy iskolai és egy tanácsai működik; ez a köl-

csönzésekben esetleg kettősségeket eredményezne. Ezért próbáltuk meg a kettőnek az állományát egyesíteni. Az iskolai könyvtár nevelők részére szóló anyaga az iskolakönyvtáros gondozásában maradt, a kötelező és ajánlott olvasmányok egészét pedig átadta a tanácsi könyvtárnak letétként, s ezt újabb, évenkénti vásárlásokkal pótolják. Tulajdonjogilag övék maradt a könyvanyag, de a tanácsi könyvtár forgalmazza.

A kapcsolat másik formáját a kabinetrendszerű kölcsönzés alkotja. A pedagógusok többsége beiratkozott olvasónk, így tantárgyukhoz kapcsolódó igényeiről sok esetben közvetlenül veszünk tudomást. Ha nem, úgy az iskolakönyvtárostól, mint ahogyan vele bonyolítjuk le negyedévenként a könyvcsereit is. Annak a könyvanyagának, amit mi adunk letétként az iskolának, nagy része ismeretterjesztő, és a szakos tanárokat segíti tárgyuk eredményesebb oktatásában. Azt, hogy mennyiben használják és hasznosítják ezeket a könyveket a pedagógusok, még figyelemmel is tudjuk

kísérni egy-egy eredményesebb földrajz, vagy fizika óra után. Ilyenkor több tanuló jelentkezik azzal a kéréssel, hogy az órán látott könyvet szeretné kölcsönözni. Ismeretterjesztő műveink szép forgalmában ez a módszer is jelen volt. Ha az iskolában ünnepély van, megemlékezés egy költőről, íróról, vagy történelmi személyről — kiállítással segítünk az eseményt szemléletessé tenni. A napközi otthon eseményeihez is igyekszünk gyakran anyagot adni. Készítettünk már iskolarádió-interjút tanulókkal, ahol az olvasott művekről, a könyvtári tagság feltételeiről volt szó.

Ha vendégek járnak az iskolában, az igazgató minden alkalommal megmutatja könyvtárunkat. Sok jó kezdeményezés születhetne még ebből az elhelyezésből, de szorító helyiséggondjaink miatt csak azt lehet még jobban végezni, amit eddig megkezdtünk, újabakra már a jelenlegi körülmények miatt nem vállalkozhatunk.

HUBAY ÁGNES

Hogyan tanítsunk igényes ismeretszerzésre?

Bizonyára sok gyakorlott könyvtárosban felmerült már a címben elmondott kérdés. Sokan talán tudják is a módját, csak az első lépések nehezek.

A feltárás és a könyvpropaganda fontos mozzanat a falusi olvasók ismeretszerzésre és igényességre nevelésében. Vitathatatlan, hogy a szabadpolccal, mint egy terülj asztalka kínálkozik a könyv az olvasó elé. Az érdeklődést könnyebben irányíthatom. A hosszabb ideje egy községben működő könyvtáros már ismerheti az olvasót annyira, hogy tudja azt, milyen fejlődési fokot ért el, ki szorul segítségre a válogatásban. Már a képes választólapok, a különféle ajánló jegyzékek is sok segítséget adnak a tájékozódónak. Könyvtáramban külön csoportosítottam a szépirodalmi, külön a szakirodalmi és ifjúsági műveket. A fiatalságot rászoktattam arra, hogy hol találhatják meg a leányregényeket, a romantikusokat, vagy a kötelező olvasmányokat, a kicsik meg a mesét. Az iskola és a könyvtáros feladata, hogy megtanítsa az önálló ismeretszerzésre a tanulót. Ez olyanformán történhet, hogy a szakos tanár, vagy az alsó tagozaton oktató nevelő felméri a közművelődési könyvtárban azoknak a könyveknek a sorát, amelyek elmélyíthetik az oktatás anyagát. Órán közli a tanítványokkal a megfelelő könyv címét, így könnyen rávezethetők az önálló ismeretszerzésre. Ennek a meg-

valósítása a szentistváni iskolában folyamatos, jó lenne, ha hasonló módon másutt is próbálkoznának. Most már a dolgozók iskolájába járók figyelmét is felhívjuk a kötelező olvasmányokra, s így már arra is serkentem őket, hogy szétnézzenek a másfajta könyvek között.

Az ismeretterjesztő könyveknél már a helyes problémafelvetéssel lehet az érdeklődést felkelteni. Az a tapasztalatom, hogy a társadalomtudományi, vagy egyéb ismeretterjesztő könyvek közül azoknak van nagyobb forgalmuk, amelyek eseményesek, így jobban megragadják a kevésbé olvasott ember figyelmét.

Talán a legnehezebb olyan olvasónak könyvet adni, aki csak így jelzi igényét, hogy „valami jó könyvet kérek”. Ilyenkor mindig beszélgetés közben tudom meg, hogy vajon mit jelent a jó könyv annak az olvasónak.

Hasznos a kézikönyvtárunk megfelelő ismertetése is, mivel kevés ember van a faluban, aki a lexikonok forgatásával, használatával tisztában lenne. Igaz, először arra kell rászoktatnunk az embereket, hogy szükségét érezzék az ismeretek pótlásának, s ez a legszebb, de nem könnyű feladat. Ez már nem munkakör, hanem hivatás kérdése.

UJLAKY DEZSÓ

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete miskolci csoportjának hírei

1966. november 19-én klubestet rendezett a miskolci csoport az SZMT központi könyvtárában.

Az est programjának keretén belül élménybeszámolót tartottak Jugoszláviában járt kollégáink. Ezen az összejövetelen választották meg az új vezetőséget. A miskolci csoport titkárává Kolcsovszky Józsefnét választották. Megbeszélték az 1967. évi munkatervet is, melyet az alábbiakban közlünk.

1. A munkaterv és a miskolci csoport előtt álló feladatok megbeszélése az országos elnökséggel.

Határidő: 1967. január 31.

2. Előadás (klubesttel): Maller Sándor: A fejlődő országok könyvtárügye és az UNESCO.

Határidő: 1967. február 28.

3. Szakmai kirándulás (1 napos) Sárospatak könyvtáraiba.

Határidő: 1967. március 31.

4. Új tagok szervezése és tagdíjak rendezése.

Határidő: 1967. április 30.

5. Az országos elnökség egy külföldi vendégének fogadása és kalauzolása Miskolcon és Borsod megyében.

Határidő: az országos elnökség szabja meg.

6. Háromnapos szakmai kirándulás, illetve tanulmányút Miskolc—Kassa—Rozsnyó útvonalon. Szervezi a Nehézipari Műszaki Egyetem központi könyvtára.

Határidő: 1967. május 31.

7. Külföldi tanulmányutakról — klubesttel egybekötött — beszámolók, a tanulmányutak számától függően.

Határidő: folyamatos.

8. Miskolc fejlődésével és történetével foglalkozó előadás.

Határidő: 1967. szeptember 30.

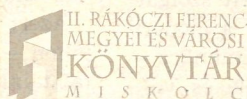
9. Miskolci üzemlátogatások a Diósgyőri Papírgyárban és a Lenin Kohászati Művekben.

Határidő: 1967. október 30.

10. A miskolci csoport figyelemmel kíséri az országos elnökség rendezvényeit és azokon — lehetőség szerint — részt vesz.

Határidő: folyamatos.

Jó munkát kívánunk a miskolci csoportnak!

Vélemények a nyári tanfolyamról

Csaknem egy év távlatából tekintünk vissza az alapfokú tanfolyamra. Lapunk egyik írása már arról számol be, hogy hogyan látják az előadók megtérülni a tanfolyamon elmondottakat. Itt örömmel adunk teret néhány könyvtáros hallgató véleményének, akik a saját munkájukban gyümölcsöztetik az ott tanultakat.

□

A nagy gonddal szervezett, előkészített tanfolyamnak mintegy hatvan hallgatója volt. Nagyon jó megoldásnak tartottuk, hogy a tanfolyam előadói a megyei könyvtár aktív munkatársai voltak, annál is inkább, mivel ők ismerik a legjobban a megyére általánosan jellemző viszonyokat, így mind a gyakorlati, mind az elméleti foglalkozásokon segítséget tudtak adni. Az elméleti előadásokon a legalapvetőbb, legfontosabb feladatokról, többek között a könyvtáros szerepéről, személyiségéről, a könyvtár berendezéséről, az állomány-alakításról, a feldolgozó munkáról, a tájékoztatásról esett szó. A kimondottan szakmai előadások mellett igen fontosnak bizonyult a mai magyar és világirodalom áttekintése.

A tanfolyam hallgatóinak talán a gyakorlati foglalkozások voltak a legizgalmasabbak és legszínesebb-

ek. A jól szervezett gyakorlati foglalkozásokon felújítottuk, vagy megismertük a leltározás, címfelvételezés, katalógus-szerkesztés tennivalóit. Érdekes volt, s legtöbbünk számára új feladat a könyvkiállítás készítése. Az elméleti előadásokon szó volt arról, hogy kiknek, milyen módszerekkel hívjuk fel a figyelmét az általunk fontosnak ítélt művekre, de az elméletben hallottakat gyakorlattá változtatni — izgalmas munka volt. Levezettek előttünk egy gyermekfoglalkozást, szép példája volt annak, hogyan kell foglalkozni a gyerekekkel, úgy, hogy hasznos ismereteiket szinte szórakozva szerezzék meg.

A tanfolyam érdekes, jól megrendezett színfoltja volt az író—könyvtáros találkozó. A tanfolyam vezetősége jól választott, amikor az ismert és sok olvasó által kedvelt Fekete Gyulát hívta meg. Itt a gyakorlatban láttuk, hogyan kell és lehet egy író—olvasó találkozót az érdeklődés középpontjába állítani és megszervezni. Jó módszer volt a találkozó előtt való estén az Orvos halála című film levetítése, mely Fekete Gyula azonos című regényéből készült. A találkozó levezetése, hangulata, kérdések és válaszok, a dedikálás mind jó példája volt a helyes szervezésnek. De itt kell megemlítenem, mint tanulságot: nem szabad az ilyen

rendezvényt késői időpontban kezdeni, mert természeténél fogva úgyszólván elhúzódik.

Végül említtem meg — jó módszer volt a vizsga bevezetése, mert a délutáni szabad időben így mindenki kötelességének érezte a hallottakkal való foglalkozást, s ez hozzásegítette a tanfolyamot egy jó munkalétkör megteremtéséhez, illetve kialakulásához.

Most már a továbbképző jellegű tanfolyamot várjuk kíváncsian, mert ez az a munka, amit nem lehet végérvényesen, lezártan megtanulni.

ILLÉSY KATALIN

Bár már tíz éve dolgozom községi könyvtárban, nem volt alkalmam még rendszeres képzésben részt venni. A könyvtári munka gyakorlatával mentem tehát, mégis igen sok újat tanultam. Mind az elméleti előadások, mind a gyakorlati foglalkozások igen hasznosak voltak. Itt szeretném elmondani azt, hogy sokunk számára kedvező lett volna, ha programunkban egy községi könyvtár kölcsönzésének a megtekintése is szerepelt volna. Így talán könnyebben ismerhettük volna meg a korszerű olvasószolgálat módszereit, igaz nagyon nehéz olyan körülményeket teremteni, ahol 50—60 fő egyszerre tapasztalhat, vizsgálódhat.

PÁLÓCZY SÁNDOR

A tanfolyam központi kérdésének a népművelési és könyvtári munka egységére való törekvést éreztem. Az elhangzott előadások, a gyakorlati bemutatók — a szigorú könyvtári munkán túl — ezt a célt szolgálták. A realizmus és az új magyar irodalom, a modern világirodalom problémáinak ismertetése számunkra — akik ritkán hallunk ezekről — nagyon érdekes volt. Sokat tanultam az ifjúsági és gyermekirodalmat elemző előadásból, amelyet gyakorlati bemutató követett a járási kultúrotthon egyik termében. Az ott látotta-

kat azóta meg is valósítottuk az őrsvezetők segítségével. Igen jó példa volt a járási könyvtárban megrendezett kiállítás, a mi könyvtárunkban az addig megrendezett kiállítások néhány könyv kiemelését jelentették csupán, ma már, a tanfolyam óta, egy-egy témakörből készítjük. A babonáról rendezett kiállításunknak olyan hatása volt a fiatalokra és idősebbekre egyaránt, nyitvatartási idő alatt még olyanok is megnézték, akik eddig még tagjai sem voltak a könyvtárnak. A tanfolyamon hallottak alapján az eddigi olvasóesteket, klubestékkal, irodalmi estékkal cseréltük fel. A nyári tanfolyam előadásainak jegyzetét állandóan a könyvtárban tartom, hogyha probléma adódik valamilyen szakmai munkában, rögtön vissza tudjam keresni a tanfolyamon mondottakat.

Szívesen időztem el a mezőkövesdi járási könyvtárban. Minden munkatárs udvarias, előzékeny, s állandó segítséget nyújt az olvasóknak. A mi szakmánkban ez — sokan nem is gondolnák — milyen sokat jelent. Voltam egy olyan községi könyvtárban, ahol a könyvtáros éppen csak odaadta a könyveket, de egész magatartása hideg, csaknem udvariatlan volt. Az is igaz, hogy abba a könyvtárba csak az olyan olvasók jártak, akiknek a mindenképp az olvasás, nekünk pedig olyan olvasókra is szükségünk van, akik eddig még nem, vagy csak keveset olvastak.

Van még egy javaslatom: a jövőben művészeti, képzőművészeti előadásokat is lehetne tartani, esetleg tárlatvezetéssel is egybekötve. Még több gyakorlati foglalkozás is haszonnal járna, mivel a legtöbb szakmai biztonságot, önállóságot ezekből meríthetünk.

Azért is jók ezek a tanfolyamok — túl az ott tanultakon — mert egymás között is kicserélhetjük tapasztalatainkat, gondolatainkat, belekerülünk a szakmai igazi vérkeringésébe, amit otthon nem mindig érzünk.

DEMKÓ IMRÉNÉ

Bizonyítvány... a gyakorlatban

Az elmúlt nyáron megrendezett alapfokú tanfolyamnak fő célja volt — a könyvtári szakismeretek elsajátításán túl — tudatos népművelők képzése. A tanfolyam végén vizsgát tettek a hallgatók, a beszámolóik törekvésünk hasznosságát igazolták. Azonban az ott kapott bizonyítvány igazi értékét — mint ahogy az eredményhirdetésekor is hangsúlyoztuk — a gyakorlati élet tevékenysége adja.

Ez a gondolat serkentett bennünket arra, hogy néhány, tavaly végzett könyvtárost személyesen is felkeressünk, vagy a járási könyvtáron keresztül közvetve érdeklődjünk munkájukról. Az érdekelt különösen, hogy a tanfolyamon hallottakat mennyire hasznosították a könyvtárosok, a tanfolyamon tapasztalt lelke-

sedés tovább él-e bennük, vagy megkopott a mindennapok egymásutánjában. Bár a vizsgák óta eltelt rövid idő még nem jogosít fel, hogy teljes értékelést adjunk, mégis tanulságos az a kép, amit néhány könyvtárossal kaptunk. Külön örömet jelent számunkra, hogy sok munkatársban a lelkesedés nem hagyott alább, s községében valóban népművelő lett.

Ilyen lelkes könyvtáros Alsószolcán Juhász Ferenc pedagógus, aki valamivel a tanfolyam előtt vette át a könyvtár kezelését. Külön öröm, hogy meglátta a könyvek falu- és emberformáló erejét. A különböző népművelési intézmények együttműködését munkatervében is helyesen fogalmazta meg. Ennek egyik eredménye, hogy a pedagógusok is a könyvtárba irányít-

ják az érdeklődőket. Nem hiába látta a tanfolyamon a kiállításokat, mert ő maga is igen ötletes anyagot készített az új könyvek propagálására. A gyermekfoglalkozások bevezetése szintén a tanultak hasznosításához tartozik. Ezeket a foglalkozásokat ő maga vezeti, de egy-egy irodalmi előadás megtartására a pedagógusok közül is van vállalkozó. Amikor bepillantottunk munkájába, láttuk a pontos adminisztrációt, a jó tervezést, s annak tartalmas megvalósítását, valamint annak a tudatát, hogy a községben a könyvtáros munkája az egyik legszebb feladat.

Lelkes, pontos munkát láttunk még Bordás Dezső sajpálfalvi, Kecskeméti Sándorné böcsi, Csontos Pálné berzéki, Kiss Sándorné harsányi új könyvtárosok tevékenységében. Ezekben a könyvtárakban járva jól-éső érzéssel nyugtázzuk a nyári tanfolyam értékét,

bár szükségesnek tartjuk egy alapismereti könyv használatát a korábban szerzett tudás ismétlésére, elmélyítésére.

Nem lenne igaz a nyáron vizsgázott könyvtárosokról formált kép, ha nem mondanánk meg, hogy bizony olyan munkatárssal is találkoztunk, akiben már nyoma sincs a lelkesedésnek, s még az adminisztráció pontosságáig sem jutott el. Itt a járási könyvtárakra vár az a feladat, hogy támogassák, segítsék, lelkes munkára biztassák munkatársaikat.

A tanfolyamot végeztek munkájáról úgy szeretnénk teljesebb képet kapni, hogy közvetve, vagy közvetlenül minél többször bepillantunk tevékenységükbe. Reméljük, sok olyan könyvtárosunk lesz, akiket példaként emlegethetünk.

PÓCSI GUSZTÁV

Ismerjük meg megyénk könyvtárait

Mezőkövesd, Járási Könyvtár

1953. augusztus 20-án nyílt meg Mezőkövesden a járási könyvtár. Az azóta eltelt csaknem 15 esztendő élményekben, kedves és energiát pocsókoló nehéz napok emlékében egyaránt gazdag volt. Az induláskor kapott 1900 könyv csak mosolygóni való töredéke a mai 23 és fél ezer kötetnek. A könyvtár időnként vándorolt is, minden költözés egy új reménységet és rengeteg munkát jelentett.

1964. december 20-án költöztek új otthonukba, a most már kimondottan könyvtári célra készült épületbe. Az igaz, hogy a tervezők nem érvényesítették az alapvető könyvtári elveket, s ennél fogva sok a kifogásolni való, mégis kedves otthona lett olvasóknak, könyvtárosoknak egyaránt. Jó érzés az, hogy a járás vezetői is büszkéek erre az intézményre, a hivatalos küldöttségek is eljönnek ide, komoly tárgyalások színhelye sokszor az olvasószoza, vagy az iroda. Nemcsak Mezőkövesden van jó híre, de az ország más vidékein, sokszor a határokon túl is emlegetik a szép könyvtárat.

Az érdeklődő még csak az előcsarnokban van, már kiállítás fogadja, fény, meleg, tisztaság. A felnőttek részére berendezett kölcsönzői térben több ezer kötet között válogathat az érdeklődő. A nagy mennyiségű könyvanyagban való tájékozódást jól szerkesztett kiemelések segítik elő. Januárban a következő témából állítottak össze kisebb-nagyobb terjedelmű kiállítást: a magyar festészet remekeiből; modern nyugati irodalom, szépirodalom lakásunkat, szomszédaink irodalma, a mai falu az irodalomban, nem boszorkányság — matematika. A felsorolt témák mutatják a változatoságot. Propagandanaplójukban rendszeresen feljegyzik az egyes témák sikerét. Állandóan jegyzik, hogy az

egy-egy témához hány könyvet raktak ki, s mennyit vittek el az olvasók.

„Szomszédaink irodalma” címen rendezett kiállításuk 80 könyvből az első három nap alatt 60 művet kölcsönöztek az olvasók.

A kölcsönzői tér tárloin, az olvasóteremben 100 fajta folyóirat, napilap között válogatnak a látogatók. 1954-ben mindössze 14 féle folyóiratuk, napilapjuk volt. Az olvasóteremben gazdag kézikönyvtár, lexikonok egész sora, szótárak, enciklopédiák segítik a kutató, tanuló olvasók munkáját. Vasárnaponként is rendelkezésre áll a könyvtár a lakosságnak, az olvasóteremben átlagosan 20—30 érdeklődő fordul meg vasárnaponként. Szinte napirenden jelentkeznek irodalomkutatási igényekkel. Csak néhányat említek a kérdések közül: a NATO, SEATO, OAS története, adatgyűjtés ezekre vonatkozóan, a szocialista jellemre vonatkozó irodalom összegyűjtése, és ehhez hasonló, alapos tájékozottságot igénylő kérdések érkeznek az olvasóktól, s meg is kapják a kívánt téma irodalmát. Kár, hogy eddig nem gondoltak arra a munkatársak, hogy a kérdéseket és az adott válaszokat, tehát magát az irodalomkutatási anyagot gyűjteni kellene. Sok időt, fáradságot takarítanak meg azzal, ha egy-egy ismétlődő igényt már nem új kutatással kell kielégíteni. Arról nem is beszélve, hogy ezek az adatok milyen beszédes bizonyítékai lesznek idővel az igények fejlődésének.

Az ifjúsági és gyermekrészlegben szinte állandóan 20—30 gyerek olvasgat, vagy játszik. Itt is külön kis kézikönyvtári anyag segíti a tájékozódni most tanuló

gyerekeket. Vasárnap délelőttönként 50—60 gyerek ül a televízió előtt, jól sikerült vetélkedők, mese- és játékdélutánok, és sok-sok könyv csalogtatja ide a gyerekeket. Kár, hogy a felépítés pillanatában kicsi volt ez a részleg, s az elhelyezési nehézségek minden nappal csak növekszenek. A változást, fejlődést, a könyvtárosok munkáját, az olvasók érdeklődését, igényének növekedését szeretném érzékeltetni az alábbi adatokkal, melyek Mezőkövesd könyvtárára vonatkoznak.

Év	Könyv-állomány	Olvasó	Kölcsönzött kötet
1960.	8 163	1 540	52 717
1961.	9 469	1 501	48 881
1962.	11 041	1 514	57 753
1963.	14 748	1 913	66 667
1964.	16 969	1 921	58 550
1965.	20 330	2 611	81 431
1966.	23 613	2 628	87 016

A járási könyvtárhoz tartozó 24 községi könyvtár is nagy változásokon ment át. Az 1953-as jelentésekben, statisztikákban búvárkodva nem egyszer ötlük a szemünkbe ilyen tartalmú levél: „Kevés könyveink között a magyar szépirodalom. Az olvasók Mikszáthot, Gárdonyit, Jókait, Veres Pétert, Szabó Pált szeretnék olvasni. Csak Móricz Zsigmondtól van könyvünk, de csak két kötet. Jó volna, ha kaphatnánk ezektől az íróktól könyveket” — írták Borsodgesztről. Akkor annak a könyvtárnak mindössze 175 könyve volt, ma 1045 kötet van itt, s a régi levélben felsorolt íróktól 70 féle könyv. Mezőnyárad könyvtárosa 1954-ben hasonlóan panaszkodott: „Egyetlen Jókai könyvünk sincs.” Ezekben a jelentésekben benne van a falusi könyvtárak fejlődésének útja. Ma már mosolygunk az ilyen sorokon: „A könyvtárból a falusiak is kölcsönöznek, akiket az olvasók nyilvántartásába is felvettünk. Kérem, legyen szíves megírni, hogy helyesen csináltam-e?”

Ebben az időben valami olyan elképzelés élt sok könyvtárosban, hogy a könyvek elsősorban a fiatalság szórakozását, tanulását szolgálják, s nem általában a lakosságét. Persze ezen a téren gyökeres változások mentek végbe.

A kezdeti elhelyezési nehézségek, ha nem is múltak el teljesen, mégis döntő változások vannak. Induláskor mindössze egy könyvtár nyert elhelyezést kultúrotthonban. Ma már jó néhány könyvtár került korszerű körülmények közé. A mezőkeresztesi kiemelt községi könyvtár, a tardi, a szentistváni, a kácsi, a cserépfalui, a mezőnyáradai könyvtárak külső megjelenésükbe is méltók ahhoz a munkához, ami bennük folyik. Reméljük, ebben az évben megoldódik a járás egyik legjobb könyvtárának — a szomolyainak — is méltó elhelyezése, illetve felújítása, berendezése. A legrégebbi gondok a bogácsi könyvtárat nyomják, de még ma sincs kilátás komoly változásra.

Sokat tesznek a járás könyvtárosai a kézikönyv-állományok és a törzsanyag-jellegű művek gyarapításában. A kortárs-irodalom is otthonra talált, valóban társakra olvasóknál, könyvtárosoknál egyaránt. Az élő magyar irodalom szinte valamennyi reprezentánsa járt már itt, és sokan közülük vissza-visszatérnek. Csak néhány nevet említhetünk itt meg, bizonyítékul annak a fáradozásnak, amit könyvtárosok, irodalom-szeretők tesznek irodalmunk megismertetéséért. Járt ebben a járásban Veres Péter, Illyés Gyula, Darvas József, Szabó Pál, Rideg Sándor, Simon István, Váci Mihály, Szakonyi Károly, Baranyi Ferenc, Pássuth László, Timár Máté, Fekete Gyula, Gergely Mihály, s az utóbbi fél évben Fábián Zoltán, Mátyás Ferenc több ízben is, talán ők lesznek azok, akik Matyóföld új arcát megmutatják irodalmunkban.

Az eredmények, a gazdagodás mellett égető gondjaik is vannak. Az olvasóvá nevelés új formáit keresik, kutatják, társadalmi méretűvé növekedett közgondolkodást akarnak új módon formálni, a falvak kulturális életében a könyvet döntő szerephez akarják juttatni, s reméljük, hogy minden támogatást meg is kapnak ehhez. Erről győzött meg az 1966-os munkát

Illyés Gyula és Veres Péter dedikál a mezőkövesdi járási könyvtárban

**Könyvtombola egy irodalmi rendezvény után
Mezőkövesden**

értékelő összejelentésük is, ahol az eredmények mellett elsősorban gondjaikról, azok megoldásáról tanácskoztak. Kevés helyen hallhattunk olyan pezsgő, fiatalos lendülettel teli, jó értelemben vett elégedetlenné, változásokat sürgető vitát, mint Mezőkövesden.

S hogy van itt a vitakedv mögött munka is, bizonyítják a járás könyvforgalmi adatai:

Év	Könyv- állomány	Olvasó	Kölcsönzött kötet
1960.	12 217	4 511	54 914
1961.	17 339	5 307	72 181
1962.	25 231	6 060	100 806
1963.	32 245	6 230	123 469
1964.	41 378	6 681	159 317
1965.	48 412	6 666	169 646
1966.	54 861	6 485	195 038

Tudjuk, hogy a számszerű eredmények mögött mindig gazdagodó, új elemekkel bővülő, érdemi munka van, s reméljük, hogy egyre több lesz. Szeretnénk ezeknek az eredményeknek, s ha vannak, nehézségeknek hangot adni a Borsodi Könyvtáros hasábjain, külön örömmel üdvözlőnénk a könyvtárosok saját írásait.

GYŐRI ERZSÉBET

Öröm és öröm

NAGYROZVÁGYON

Öröm, hogy új otthont kap a községi könyvtár, melyben megvalósíthatja a szabadpolcos kölcsönzést.

Nagy kár, hogy nem teljes az örömünk. Február 16-án munkanaplója még teljesen üres volt. A forgalmi adatokat csak cetlikre írogatta a könyvtáros.

MEZŐKERESZTESEN

korszerű környezetet teremtettek az olvasni vágyóknak. Könyvállományuk is igen szépen emelkedik.

Csak a csincsetanyai fiókkönyvtárukról felejtkeztek el. Több mint egy éve nem cserélték a könyvtár állományát.

VIZSOLYBAN

is méltó környezetben, szépen berendezett helyiségben, gazdag könyvállomány áll az érdeklődők rendelkezésére. A községi könyvtáros még betegesen is mindent megtesz az olvasókért.

A község 11 pedagógusa közül csak egy látogatja időnként a könyvtárat.

TÖBB KÖNYVTÁRBAN

örömmel tapasztaltuk, hogy felhívásunkra megrendelték az eseménynaptári segédanyagot.

Fájlaljuk, hogy lelkesedésük csak a megrendelésig tartott; alkalmazásáról már elfelejtkeztek.

Itt-ott sikerült növelni a szűkös folyóiratbeszerzési kereteket. S a jóváhagyott összegből a Könyvtárost is megrendelték. Olvasását már nem tartják fontosnak több könyvtárban munkatársaink.

Valamennyi könyvtárba jár az Új Könyvek című folyóirat. Nem kis anyagi áldozattal értük el ezt az eredményt.

Sok helyen ennyivel is megelégszenek. S nemhogy az olvasók, de a könyvtárosok se nagyon forgatják. S csodálatos módon év végére mégsem tudják a teljes évfolyamot összegyűjteni.

□

Elgondolkoztató a következő örömmel és örömmel teli történet. Nem az az érdekes, hogy hol történt — megtörtént. A könyvtárak szerepe a községek kulturális életében egyre inkább az őket megillető helyre kerül. Nagyon komoly fejlődésnek könyveltük el azt a határozatot, mely a könyvállomány növekedését prémiumfeltételnek tűzte ki a községi tanácsok vezetői elé. Annál inkább megdöbbenett bennünket egy olyan kijelentés, és intézkedés, mely az „olcsó és sok könyv” elméletet hangoztatta. Az igaz, hogy a prémiumfeltételek talán így hamarabb teljesülnek, az már kevésbé valószínű, hogy a helyes könyvgyarapítási politikának is megfelel. Nem egyöntetű jelenségről van szó, de megtörtént.

Sajópálfalán és Sajópetriben községfejlesztésből új könyvtárhelyiség épült. Nyékládházán 200-000 Ft-ot fordítanak könyvtár építésére ugyancsak községfejlesztésből.

Sajószentpéteren, Lévay József szülőfalujában jól sikerült Lévay-émlékestet rendeztek, ahol Buday György szakíró tartott megemlékezést a költőről, újabb kutatásait ismertette, s a községben élő, a költőt még ismerő idősebb emberek mondták el emlékeiket. Megkoszorúzták a költő szülőházát, a KISZ-fiatalok vállalták a költő sírjának állandó gondozását.

Sajóládon a községi könyvtár szervezésében Gimesi Júlia tanár tartott élménybeszámolót olaszországi újáról.

A tiszakeszi községi tanács minden évben 5000 Ft-ot ad községfejlesztési alapból a könyvtár állományának fejlesztésére.

Sárospatakon 3 előadásból álló sorozatot rendeztek a tél folyamán a községi könyvtárban „Sárospatak a magyar irodalomban” címmel. Minden előadást népes terem előtt tartottak meg, további terveik között az ősi kollégium történetéről szóló előadások szerepelnek.

A Borsod megyei könyvtárközi bizottság legutóbbi ülésén a tudományos tájékoztatási szolgálat borsodi helyzetét, a műszaki könyvtárosok képzését tárgyalták meg.

Író—olvasó találkozók

Az őszi megyei könyvhetek idején Veres Péter Mezőcsáton, Passuth László Sátoraljaújhelyen és Sárospatakon, Szilvási Lajos Sajókazán, Tiszalúcon, Bihari Klára Göncön, Rakacán és Ózdon, Baráth Lajos Abaújkéren, Fábián Zoltán Tornaszentjakabon, Edelényben, Finkén, Illyés Gyula Tokajban, Szerencsen, Szikszón, Mezőkövesden, Fekete Gyula Sajószentpéteren és Tarcalon, Garai Gábor Szerencsen és Karsán találkozott olvasóival.

A politikai könyvhónap idején Somsály-bánya-telepen, Encsen Karsai Elek, Putnokon Buza Márton, Encsen Moharos József, Sátoraljaújhelyen, Mezőcsá-

ton Zsarnóczai Sándor, Ózdon Majzik Lászlóné, Szentistvánon Nyárádi Gábor, Mezőnagymihályon Vági Ferenc tartott előadást.

A mezőgazdasági könyvhónap alatt Mezőcsáton dr. Balázs Sándor, Taktaharkányban Zatykó Ferenc, Nyékládházán dr. Istók Barnabás, Edelényben és Abaújkéren dr. Pacs István, Hejőkeresztúrtban, Cigándon, Abaújszántón, Mezőcsáton, Bodrogkeresztúrtban, Tiszakesziben, Abodon és Vizsolyban J. Horváth László, Mezőkövesden, Putnokon dr. Komló László, Olaszliszkan Sz. Nagy László, Tiszapalkonyán Csire Lajos, Göncön és Szomolyán Molnár Tibor tartottak mezőgazdasági szakelőadásokat, bemutatókat.

A közművelődési könyvtárak 1966. évi adatai

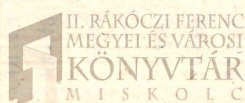
Sor- szám	Járás, város	A lakosság száma 1965. XII. 31-én	Könyvállomány			Ezer lakosra jutó könyv	Beiratkozott olvasó			A lakosság %-a olvasó	Egy olvasóra jutó könyv	Kölcsönzött kötetek			Egy olvasóra jutó kölcsönzött könyv	
			1965.	1966.	Emelkedés		1965.	1966.	Emelkedés			1965.	1966.	Emelkedés		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	
1.	Edelény és edelényi járás	66 069	89 851	101 201	11 350	1 533	12 467	12 774	307	19,3	7,9	257 228	278 452	21 224	21,8	
2.	Encs és encsi járás	65 123	115 873	118 715	2 842	1 823	15 645	16 162	517	24,8	7,3	326 386	338 137	11 751	20,9	
3.	Mezőcsát és mezőcsáti járás	42 252	51 368	62 857	11 469	1 487	7 322	7 899	577	18,7	7,9	164 860	180 415	15 555	22,8	
4.	Mezőkövesd és mezőkövesdi járás	52 550	72 518	82 347	9 829	1 567	9 277	9 113	-164	17,3	9,0	251 077	282 056	30 979	30,9	
5.	Miskolci járás	80 326	78 462	92 706	14 244	1 154	12 389	12 663	274	15,7	7,3	327 519	359 555	32 036	28,4	
6.	Ózdi járás	62 036	79 302	85 954	6 652	1 385	8 889	9 618	729	15,5	8,9	221 603	240 825	19 222	25,0	
7.	Sátoraljaújhelyi járás	70 847	108 031	118 233	10 202	1 612	11 870	12 629	759	17,8	9,3	277 799	300 404	22 605	23,8	
8.	Szerencs és szerencsi járás	70 513	92 946	103 010	10 064	1 460	11 551	12 675	1 124	17,9	8,1	337 838	339 504	1 666	26,7	
9.	Kazincbarcika város	27 404	39 799	43 627	3 828	1 591	4 719	5 019	300	18,4	8,6	174 469	180 777	6 308	36,0	
10.	Ózd város	39 850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11.	Sátoraljaújhely város	16 539	23 566	26 734	3 168	1 616	2 856	2 663	-193	16,1	10,0	97 085	97 756	671	36,7	
12.	Összesen	553 659*	751 736	835 384	83 648	1 508	96 985	101 215	4 230	18,2	8,2	2 435 864	2 597 881	162 017	25,6	
13.	II. Rákóczi Ferenc Könyvtár	—	95 547	112 131	16 584	—	8 543	8 637	94	—	12,9	246 507	269 783	23 276	31,2	
14.	Megyei hálózat összesen	—	847 283	947 515	100 232	—	105 528	109 852	4 324	—	8,6	2 682 371	2 867 664	185 293	26,1	
15.	Miskolc városi hálózat	—	126 137	135 775	9 638	—	11 776	13 030	1 254	—	10,4	464 591	488 546	23 955	37,4	
16.	Miskolc összesen (13 + 15)	170 709	221 684	247 906	26 222	1 452	20 319	21 667	1 348	12,6	11,4	711 098	758 329	47 231	34,9	
17.	Tanácsi hálózat összesen	724 368	973 420	1 083 290	109 870	1 495	117 304	122 882	5 578	16,9	8,8	3 146 962	3 356 210	209 248	27,4	
18.	Szakszervezeti hálózat	—	368 632	394 243	25 611	—	34 158	37 869	3 711	—	10,4	766 109	853 790	87 681	22,5	
19.	Mindösszesen	**	764 218	1 342 052	1 477 533	135 481	1 933	151 462	160 751	9 289	21,0	9,1	3 913 071	4 210 000	296 929	26,1

*Ózd város lakosságának adatai nélkül.

**Ózd város lakosságának adataival.

TARTALOMJEGYZÉK

A kulturális munka helye és szerepe a földművesszövetkezeti mozgalomban — — — — —	1
Bod Andor: Azonos célokért — — — — —	2
Hubay Ágnes: A miskolci Dayka Gábor fiókkönyvtár és a 34. számú Általános Iskola kapcsolata — — — — —	3
Ujlaky Dezső: Hogyan tanítsunk igényes ismeretszerzésre? — —	4
A Magyar Könyvtárosok Egyesülete miskolci csoportjának hírei	5
Vélemények a nyári tanfolyamról — — — — —	5
Pócsi Gusztáv: Bizonyítvány... a gyakorlatban — — — — —	6
Győri Erzsébet: Ismerjük meg megyénk könyvtárait! Mezőkövesd, Járási Könyvtár. — — — — —	7
Öröm és Üröm — — — — —	9
Kimutatás a közművelődési könyvtárak 1966. évi adatairól — —	11
Hírek — — — — —	12

Szerkesztő bizottság:

*Szőnyi László, dr. Zsidai József, Nagy Gusztáv, Berecz József,
Magyar András, Kopasz Erzsébet
Főszerkesztő: Győri Erzsébet
Felelős kiadó: Bíró Péter.*

Borsod megyei Nyomdaipari V. Miskolc — F. v.: Méry György
67 1761 1000

Cikkeink szerzői

BOD Andor,

a miskolci Zrínyi Ilona Gimnázium könyvtáros
tanára

DEMKÓ Imréné,

a göncruszkai községi könyvtár vezetője

GYÓRI Erzsébet,

a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár munkatársa

HUBAY Ágnes,

a miskolci Dayka Gábor fiókkönyvtár vezetője

ILLESY Katalin,

a szerencsi járási könyvtár munkatársa

PÁLÓCZY Sándor,

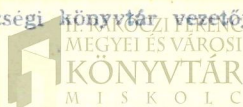
a sárazsadányi községi könyvtár vezetője

PÓCSI Gusztáv,

a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár munkatársa

UJLAKY Dezső,

a szentistváni községi könyvtár vezetője

A mezőkövesdi járási könyvtár olvasóterme